

Uprawnienia i obowiązki akcjonariusza względem pozostałych akcjonariuszy wynikające ze stosunku spółki

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Akcjonariuszy łączą bezpośrednie stosunki prawne, z których wynikają uprawnienia i obowiązki w ich wzajemnych relacjach. Konsekwencją naruszenia tych ostatnich jest możliwość skutecznego dochodzenia kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej od pozostałych akcjonariuszy.

Powyższa teza może budzić wątpliwości. Znaczna część przedstawicieli doktryny argumentuje, że pomiędzy akcjonariuszami nie zachodzą jakiegokolwiek bezpośrednie stosunki prawne, co wyklucza możliwość sięgania po reżim odpowiedzialności kontraktowej w relacjach między akcjonariuszami¹. Sporadycznie prezentowany bywa pogląd odmienny – dopuszczalność domagania się przez jednego z akcjonariuszy kompensacji uszczerbku doznanego w skutek działania innych akcjonariuszy w oparciu o przepis art. 471 KC akceptowano m.in. na marginesie rozważań dotyczących skutków naruszenia obowiązku lojalności², czy też konsekwencji niewykonania przez akcjonariusza obowiązku udzielenia informacji o pozostawaniu w stosunku dominacji wobec spółki na żądanie innego akcjonariusza (art. 6 § 4 KSH)³. Pomimo spornego charakteru wspomnianych zagadnień oraz ich doniosłości praktycznej, istnienie obowiązków akcjonariuszy względem pozostałych akcjonariuszy i dopuszczalność dochodzenia kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej za ich naruszenie nie było jak dotąd przedmiotem pogłębionej analizy w polskiej literaturze prawniczej. Celem opracowania jest wykazanie, że akcjonariuszy łączą więzi prawne, z których wynikają ciężące na nich obowiązki określonego zachowania się względem pozostałych akcjonariuszy. Naruszenie tych

---

¹ Zob. m.in. *M. Dumkiewicz*, Odpowiedzialność odszkodowawcza za podejmowanie wadliwych uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, Warszawa 2016, s. 135; *M. Mataczyński*, Cywilnoprawne skutki naruszenia obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółek publicznych, Warszawa 2011, s. 211.

² *A. Opalski*, Prawa i obowiązki akcjonariuszy, w: *S. Soltysiński* (red.), Prawo spółek kapitałowych. SPP, t. 17b, Warszawa 2016, s. 449; *D. Opalska*, Obowiązek lojalności w spółkach kapitałowych, Warszawa 2015, s. 323.

³ *A. Opalski*, w: *A. Opalski* (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 1, Warszawa 2016, komentarz do art. 6 KSH, Nb 32.

obowiązków może prowadzić do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej w reżimie *ex contractu*.

Ambicją autora nie jest natomiast szczegółowy opis przesłanek odpowiedzialności kontraktowej, w tym w szczególności dokonywanie teoretycznoprawnej analizy zagadnień takich jak związek przyczynowy czy też zakres szkód podlegających kompensacji. Tematyka ta była już przedmiotem dogłębnej analizy czołowych przedstawicieli doktryny⁴. W niniejszym opracowaniu zostanie ona poruszona wyłącznie w zakresie koniecznym dla udowodnienia jego tezy. Jedynie bowiem w razie wykazania, że akcjonariuszy łączą bezpośrednie stosunki prawne, z których wynikają uprawnienia i obowiązki we wzajemnych relacjach, możliwe będzie uznanie, że istnieje możliwość dochodzenia kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej przez akcjonariusza od pozostałych akcjonariuszy. Zatem, to analizie bezpośrednich stosunków prawnych między akcjonariuszami zostanie poświęcone gros rozważań. Należy w tym miejscu zasygnalizować potrzebę dalszych badań nad zagadnieniami związanymi z dochodzeniem przez jednego z akcjonariuszy kompensacji od pozostałych akcjonariuszy (w tym zagadnień procesowych, które nie są analizowane w tym opracowaniu). Ich prowadzenie powinno być jednak poprzedzone udowodnieniem, że sięganie po kontraktową odpowiedzialność odszkodowawczą w relacjach między akcjonariuszami jest co do zasady możliwe (co może budzić rozliczne wątpliwości). Taki właśnie cel przyjęto w tym opracowaniu. Prowadzone rozważania będą odnosiły się jedynie do tych stosunków prawnych zachodzących między akcjonariuszami, których źródłem jest stosunek spółki. Poza zakres pracy wykracza więc tematyka pozastatutowych porozumień akcjonariuszy, odnoszących się do ich wzajemnych relacji, związanych z uczestnictwem w spółce⁵.

---

⁴ Por. m.in. W. Warkalło, *Odpowiedzialność odszkodowawcza: funkcje, rodzaje, granice*, Warszawa 1972, s. 15; A. Koch, *Związek przyczynowy jako podstawa odpowiedzialności*, Warszawa 1975, s. 23; A. Szupnar, *Ustalenie odszkodowania w prawie cywilnym*, Warszawa 1975, s. 46; M. Kaliński, *Szkoda na mieniu i jej naprawienie*, Warszawa 2014, s. 1; K. Zacharzewski, *Szkoda giełdowa i jej naprawienie*, Toruń 2015, s. 131.

⁵ Zagadnienie to było już przedmiotem zainteresowania doktryny – zob. m.in. K. Bilewska, *Dopuszczalność zawierania przez wspólników (akcjonariuszy) porozumień dotyczących wykonywania prawa głosu*, Pal. 2007, Nr 7–8, s. 265; Ł. Gasiński, *Umowy akcjonariuszy co do sposobu wykonywania prawa głosu w prawie polskim i amerykańskim*, Warszawa 2006, s. 14; Ł. Gasiński, *Dopuszczalność zawierania umów (porozumień) akcjonariuszy co do sposobu wykonywania prawa głosu*, PPH 2000, Nr 10, s. 34; T. Mróz, A. Opalski, U. Promińska, *Umowy strukturalne i organizacyjne w gospodarce*, w: W.J. Katner (red.), *Prawo zobowiązań – umowy nienazwane*. SPP, t. 9, Warszawa 2015, s. 895.

Stosunek spółki i więzi prawne zachodzące między akcjonariuszami mają swe źródło w umowie spółki akcyjnej, na którą składa się statut oraz oświadczenia osób, które mają objąć akcje o wyrażeniu zgody na zawiązanie spółki, brzmienie statutu oraz objęcie akcji (zob. art. 313 KSH)⁶. Dlatego to charakterystyce jurydycznej natury umowy spółki akcyjnej zostanie poświęcony pierwszy rozdział opracowania. Celem analizy będzie wykazanie, że umowa spółki akcyjnej jest umową zobowiązaniową, posiadającą jednocześnie swoiste, organizacyjne cechy, wynikające z faktu, że jej funkcją jest określenie wewnętrznych reguł funkcjonowania spółki, a nie tylko wzajemnych praw i obowiązków stron.

Opowiedzenie się za kontraktowym charakterem umowy spółki akcyjnej prowadzi do wniosku, że stanowi ona źródło stosunków prawnych między jej stronami. Analizie tego zagadnienia zostanie poświęcony drugi rozdział pracy. Jej celem będzie wykazanie, że pomiędzy akcjonariuszami, obok typowych więzów obligacyjnych, zachodzą innego typu stosunki cywilnoprawne. Stosunki prawne związane z członkostwem w jednostkach organizacyjnych posiadających zdolność prawną (osobach prawnych oraz tak zwanych „ułamnych osobach prawnych”⁷), które można określić mianem stosunków organizacyjnych⁸, cechują się odrębną specyfiką, wykazując jednocześnie podobieństwa,

---

⁶ S. *Sołtysiński*, w: S. *Sołtysiński*, A. *Szajkowski*, A. *Szumański* (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 3, Warszawa 2013, komentarz do art. 304 KSH, Nb 6. Tak również M. *Goszczyk*, Zmiany statutu i kapitału w spółce akcyjnej. Komentarz do art. 430–458 KSH, Warszawa 2009, s. 10; M. *Michalski*, Spółka akcyjna, Warszawa 2014, s. 202; A.W. *Wiśniewski*, w: A. *Opalski* (red.), Kodeks, t. 3a, komentarz do art. 301 KSH, Nb 46; M. *Tajer*, Zawiązanie spółki akcyjnej i jego charakter prawny, PPH 2006, Nr 7, s. 21.

⁷ Termin ułamne osoby prawne odnosi się do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, o których mowa w przepisie art. 331 KC. W literaturze zwraca się uwagę na niedoskonałość pojęcia „ułamne osoby prawne” i proponuje się jego zastąpienie innymi określeniami, takimi jak np. „osoby ustawowe” (por. J. *Frąckowiak*, Osoby prawne, w: M. *Saffjan* (red.), Prawo cywilne – część ogólna. SPP, t. 1, Warszawa 2012, s. 1201; M. *Pazdan*, Podmioty stosunków cywilnoprawnych – zagadnienia ogólne, w: M. *Saffjan* (red.), Prawo, t. 1, s. 1027 i tam powoływana literatura; zob. również uchw. SN(7) z 21.12.2007 r., III CZP 65/07, OSNC 2008, Nr 7–8, poz. 69, s. 12). W dalszej części opracowania używane będzie jednak utrwalone pojęcie „ułamne osoby prawne”, ze względu na fakt, iż określenie „osoby ustawowe” nie odróżnia dostatecznie tego typu podmiotów od osób prawnych, którym osobowość prawną również nadaje ustawa, co pozwala, jak się zdaje, na objęcie ich zakresem znaczeniowym pojęcia „osoby ustawowe” – zob. szerzej na ten temat A. *Kappes*, Ułamne osoby prawne w projekcie kodeksu cywilnego z 2009 r., PPH 2010, Nr 12, s. 34.

⁸ W doktrynie tego typu stosunki cywilnoprawne określane bywają również jako „stosunki korporacyjne” – por. Z. *Banaszczyk*, Stosunek cywilnoprawny, w: M. *Saffjan* (red.), Prawo, t. 1, s. 976.

jak i różnice względem stosunków zobowiązaniowych oraz stosunków prawnorzeczowych⁹. Z tego powodu powinny być postrzegane jako samodzielna grupa stosunków cywilnoprawnych.

W trzecim rozdziale pracy bliższej analizie zostaną poddane zobowiązaniowe stosunki prawne, wynikające z zawarcia umowy spółki akcyjnej. Rozważania będą oparte na założeniu, że umowa spółki, której stronami są wspólnicy¹⁰, stanowi umowę na rzecz osoby trzeciej¹¹. Mimo krytyki, którą względem tej koncepcji zgłosili przedstawiciele doktryny¹², konstrukcja *pactum in favorem tertii* w sposób pełniejszy niż inne proponowane w doktrynie teorie pozwala na wyjaśnienie na jakiej podstawie spółka jest związana umową, w zawarciu której nie uczestniczy (w przypadku spółek akcyjnych powstanie spółki w organizacji ma miejsce dopiero po zawarciu umowy spółki¹³). Akceptacja tej koncepcji prowadzi do wniosku, że, spełniając świadczenie wymagane przez umowę spółki (np. wnosząc wkład), akcjonariusz zwalnia się ze swojego zobowiązania zarówno względem spółki (wynikającego ze stosunku waluty), jak i względem pozostałych akcjonariuszy (wynikającego ze stosunku pokrycia). Podstawowym celem wykreowania przez ustawodawcę obligacyjnych stosunków prawnych, zachodzących między akcjonariuszami, jest obciążenie ich obowiązkiem (względem spółki oraz względem pozostałych akcjonariuszy) wyposażenia powstającej osoby prawnej w niezbędny majątek. Nałożenie przez ustawodawcę na akcjonariusza obowiązków, wpisujących się w treść organizacyjnego stosunku prawnego, łączącego ich z innymi akcjonariuszami, wynika natomiast z dążenia do minimalizacji skutków horyzontalnego konfliktu agencyjnego, mogącego zachodzić między przedstawicielami mniejszości kapitałowej i akcjonariuszem dominującym oraz z woli ochrony majątkowego wymiaru członkostwa akcjonariuszy w spółce. Ich szczegółowej analizie zostanie poświęcony czwarty rozdział opracowania.

Uznanie, że pomiędzy akcjonariuszami zachodzą stosunki prawne, z których wynikają obowiązki określonego zachowania się w stosunku do pozosta-

---

⁹ Z. Banaszczyk, Stosunek cywilnoprawny, w: M. Saffjan (red.), Prawo, t. 1, s. 982.

¹⁰ O ile nie zostanie zastrzeżono inaczej, w dalszej części opracowania określenie „wspólnik” będzie stosowane zarówno w odniesieniu do udziałowców spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, jak i do akcjonariuszy spółek akcyjnych.

¹¹ Wcześniej na ten temat P. Mazur, Umowa spółki jako *pactum in favorem tertii*, PPH 2018, Nr 1, s. 31.

¹² M. Dumkiewicz, Odpowiedzialność, s. 112; W. Górecki, Konstrukcja, s. 235; J. Jastrzębski, K. Bilewska, Kary umowne w umowach spółek kapitałowych i w umowach wspólników lub akcjonariuszy, PPH 2006, Nr 10, s. 7.

¹³ Art. 323 § 1 w zw. z art. 310 § 1 KSH.

łych akcjonariuszy, skłania do rozważań nad możliwością dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej, w przypadku doznania przez jednego z akcjonariuszy uszczerbku majątkowego w związku z ich niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem. Analiza tego zagadnienia będzie przedmiotem piątego rozdziału pracy. Jej celem będzie wykazanie, że w sprawach wynikających ze stosunku spółki, akcjonariusz ponosi kontraktową odpowiedzialność odszkodowawczą względem pozostałych akcjonariuszy. Jej źródłem jest przepis art. 471 KC, który odnosi się wprost jedynie do obowiązków wynikających ze zobowiązaniowego stosunku prawnego. Ze względu jednak na silne podobieństwa pomiędzy zobowiązaniowymi i organizacyjnymi stosunkami prawnymi i brak ustawowych regulacji odnoszących się do tych ostatnich, zasadne jest analogiczne sięganie po normy o wykonaniu i skutkach niewykonania zobowiązań do określenia konsekwencji naruszenia obowiązków, wynikających z organizacyjnego stosunku prawnego. Przy rozstrzyganiu zagadnienia badawczego wykorzystywana będzie przede wszystkim metoda formalno-dogmatyczna oraz prawnoporównawcza. Posłużenie się pierwszą z nich będzie miało na celu wykazanie, że *de lege lata*, na gruncie Kodeksu spółek handlowych i Kodeksu cywilnego, możliwe jest wyodrębnienie stosunków prawnych zachodzących bezpośrednio między akcjonariuszami oraz wykreowanie podstawy prawnej do domagania się kompensacji szkód związanych z niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem wynikających z nich obowiązków.

Celem skorzystania z metody komparatystycznej jest natomiast wykazanie, że koncepcja proponowana w tym opracowaniu wpisuje się w tendencje zauważalne w wybranych państwach obcych i nie jest sprzeczna z założeniami konstrukcyjnymi spółek akcyjnych.

Przy doborze porządków prawnych, będących przedmiotem badania, wzięto pod uwagę dwa kryteria. Po pierwsze, dla pełnego obrazu uwzględniono dorobek prawny państw należących do systemu prawa kontynentalnego, jak i tych wywodzonych się z tradycji *common law*. Po drugie, ze względu na formułowany w literaturze polskiej zarzut, że doszukiwanie się bezpośrednich stosunków prawnych pomiędzy akcjonariuszami byłoby sprzeczne z przejściowym i inwestycyjnym charakterem ich relacji ze spółką¹⁴, analizie poddano prawo państw zróżnicowanych co do struktury akcjonariatu, występują-

---

¹⁴ M. Romanowski, Umowa spółki, w: A. Szajkowski (red.), Prawo spółek osobowych. SPP, t. 16, Warszawa 2016, s. 122; A. Szumański, Akcje, w: A. Szumański (red.), Prawo papierów wartościowych. SPP, t. 19, Warszawa 2006, s. 266; W. Popiołek, Akcja – prawo podmiotowe, Warszawa 2010, s. 190; R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski, w: R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, t. 3, Warszawa 2012, komentarz do art. 337 KSH, Nb 3.

cej w zarejestrowanych w nich spółkach¹⁵. Gdyby bowiem wspomniana teza autorów krytycznie nastawionych do koncepcji proponowanej w tym opracowaniu była poprawna, w państwach, w których spółki posiadają rozproszoną strukturę właścicielską oraz znaczną liczbę inwestorów o krótkim horyzoncie inwestycyjnym panowałoby szczególnie sceptycznie nastawienie do nakładania na akcjonariuszy-inwestorów obowiązków względem pozostałych akcjonariuszy. Większej przychylności dla wysuniętej w tym opracowaniu tezy można by oczekiwać w państwach, których spółki są zdominowane przez akcjonariuszy strategicznych.

W oparciu o te kryteria jako przedmiot pogłębionej analizy wybrano prawo niemieckie, włoskie, angielskie i amerykańskie (ze szczególnym uwzględnieniem prawa stanu Delaware, który jest miejscem rejestracji większości kluczowych amerykańskich spółek¹⁶). Analiza stanu dyskusji toczącej w niemieckiej doktrynie i orzecznictwie jest uzasadniona silnym wpływem tamtejszej myśli prawnej na polską doktrynę prawa handlowego oraz licznymi podobieństwami pomiędzy niemieckim a polskim prawem spółek. Ze względu natomiast na znaczną koncentrację własności włoskich spółek publicznych i częste występowanie w nich akcjonariusza strategicznego, uwzględnione zostanie również prawo włoskie¹⁷. Rozproszenie akcjonariatu spółek angielskich i amerykańskich oraz przynależność prawa tych państw do tradycji *common law* sprawiają, że ich wybór jako przedmiotu badania jest rzeczą naturalną.

Ponadto, dla wykazania poprawności niektórych z twierdzeń zawartych w tym opracowaniu, uzupełniająco wykorzystywane będzie dorobek ekonomicznej analizy prawa oraz wyniki badań empirycznych przeprowadzonych przez innych badaczy. Szczególny nacisk zostanie położony na opis i zastoso-

---

¹⁵ Zob. T. Regucki, *Mechanizmy zwiększające kontrolę (control enhancing mechanisms) w polskich spółkach akcyjnych*. Analiza prawno-ekonomiczna, Warszawa 2018, s. 4.

¹⁶ Ponad 2/3 spośród największych spółek amerykańskich, wchodzących w skład listy Fortune 500, ma siedzibę w stanie Delaware. Dominacja tego systemu prawnego wynika ze sprawnego i wysoko wyspecjalizowanego systemu sądownictwa, elastycznych ram prawnych oraz stabilności i powszechnej znajomości tego systemu prawnego (por. W. Allen, R. Kraakman, *Commentaries and Cases on the Law of Business Organization*, New York 2016, s. 82). Z tego powodu, o ile nie zostanie zastrzeżone inaczej, rozważania dotyczące prawa amerykańskiego odnosić się będą do prawa stanu Delaware.

¹⁷ We Włoszech dominuje zamknięty model nadzoru korporacyjnego. Zgodnie z ustaleniami Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju z 2017 r., 2/3 spośród włoskich spółek giełdowych jest kontrolowana przez jednego akcjonariusza. Jedynie w przypadku 5% spółek występuje rozproszony akcjonariat. Pod tym względem sytuacja spółek włoskich jest zbliżona do spółek polskich – zob. szerzej OECD: *Corporate Governance Factbook 2017*, s. 11, raport dostępny w Internecie: <https://www.oecd.org/daf/ca/Corporate-Governance-Factbook.pdf> (dostęp z 22.11.2018 r.).

wanie wywodzącej się z nauk ekonomicznych teorii agencji. Jest ona bowiem kluczowa dla zrozumienia konieczności wykreowania przez ustawodawcę organizacyjnego stosunku prawnego, zachodzącego między akcjonariuszami. Prowadzone w oparciu o te założenia rozważania będą miały na celu udowodnienie tezy niniejszego opracowania, zgodnie z którą, w sprawach ze stosunku spółki, akcjonariusze mogą dochodzić od pozostałych akcjonariuszy odpowiedzialności odszkodowawczej w oparciu o przepis art. 471 KC (w niektórych przypadkach stosowany w drodze analogii *legis*).

Aby wykazać poprawność tego stwierdzenia konieczne będzie uprzednie udowodnienie dwóch podstawowych tez cząstkowych. Pierwsza z nich opiera się na założeniu, że umowa spółki akcyjnej stanowi umowę na rzecz osoby trzeciej, z której wynikają obligacyjny i, odrębny od niego, organizacyjny stosunek prawny. W treść tych stosunków wpisują się uprawnienia i obowiązki akcjonariuszy we wzajemnych relacjach. Zgodnie z drugą, mimo iż łączący akcjonariuszy organizacyjny stosunek prawny jest jakościowo odmienny od stosunków zobowiązaniowych, uzasadnione jest analogiczne sięganie po przepisy kodeksu cywilnego, odnoszące się do stosunków obligacyjnych, dla określenia konsekwencji niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wpisujących się w jego treść.

W rozważaniach zawartych w opracowaniu uwzględniono zarówno prywatne, jak i publiczne spółki akcyjne. Uwzględnienie tych ostatnich w pracy poświęconej obowiązkom akcjonariusza względem pozostałych akcjonariuszy może wydawać się zaskakujące. To w przypadku spółek publicznych z całą mocą wybrzmiewa teza, że „akcja ze swej istoty jest w głównej mierze inwestycją i więź spółkowa (wspólnota akcjonariuszy) nie jest jej znamieniem”¹⁸. Dokonana analiza prowadzi jednak do wniosku, że również w spółkach publicznych doszukać się można pewnych obowiązków, spoczywających na niektórych kategoriach akcjonariuszy względem pozostałych akcjonariuszy (np. na akcjonariuszu większościowym względem akcjonariuszy mniejszościowych). Skoro nawet w spółkach, w których więzi osobowe są najluźniejsze, doszukać się można stosunków prawnych, z których wynikają określone uprawnienia i obowiązki akcjonariusza względem pozostałych akcjonariuszy, relacje takie muszą tym bardziej zachodzić w spółkach o silniejszych cechach osobowych, a więc prywatnych spółkach akcyjnych i innych spółkach kapitałowych.

---

¹⁸ R. Potrzezcz, T. Siemiątkowski, w: R. Potrzezcz, T. Siemiątkowski (red.), Kodeks, t. 3, komentarz do art. 337 KSH, Nb 3.

Uwzględnienie w opracowaniu spółek publicznych było zatem konieczne z badawczego punktu widzenia.

Zakres publikacji nie pozwala natomiast na dokonanie analizy możliwości dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej w relacjach między wspólnikami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz akcjonariuszami prostej spółki akcyjnej. Jednak, rozważania zawarte w tym opracowaniu zachowują pewne znaczenie dla innych spółek kapitałowych. To w przypadku akcyjnych (zwłaszcza akcyjnych spółek publicznych) w pełni wybrzmiewają argumenty krytyków tezy o istnieniu bezpośrednich stosunków prawnych między akcjonariuszami¹⁹ (której udowodnienie jest *conditio sine qua non* uznania dopuszczalności kreowania kontraktowych roszczeń odszkodowawczych). Skoro, jak próbowano wykazać w niniejszym opracowaniu, w „najbardziej kapitałowej spółce kapitałowej”, jaką jest spółka akcyjna²⁰, akcjonariuszy-inwestorów łączą bezpośrednie stosunki prawne, to tym bardziej muszą one zachodzić pomiędzy wspólnikami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w której istnieją silne elementy osobowe. Do podobnych wniosków prowadzi analiza relacji pomiędzy akcjonariuszami prostej spółki akcyjnej.

***

Chciałbym w tym miejscu złożyć podziękowania prof. *Konradowi Osajdzie*, bez którego życzliwości i zaangażowania to opracowanie nie mogłoby powstać. Dziękuję również kancelarii *Rymarz, Zdort, Gasiński, Her, Iwaniszyn, Miklas, Uziębło i Wspólnicy* sp. k., a w szczególności *mec. Marcinowi Chylińskiemu* oraz dr. hab. *Łukaszowi Gasińskiemu*, za wsparcie publikacji pracy. W sposób szczególnie dziękuję moim najbliższym – żonie – *Izie* – oraz mamie – *Beacie*, których wsparcie umożliwia rozwijanie moich naukowych zainteresowań.

---

¹⁹ *M. Romanowski*, Umowa spółki, w: *A. Szajkowski* (red.), Prawo, t. 16, s. 122; *A. Szumański*, Akcje, w: *A. Szumański* (red.), Prawo, t. 19, s. 266; *W. Popiołek*, Akcja, s. 190; *R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski*, w: *R. Potrzeszcz, T. Siemiątkowski* (red.), Kodeks, t. 3, komentarz do art. 337 KSH, Nb 3.

²⁰ *A. Szumański*, Akcje, w: *A. Szumański* (red.), Prawo, t. 19, s. 265.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl